

Література:

1. Форум «Міста, що навчаються: нові можливості для розвитку громади». URL: <http://ualc.org.ua/forum-mista-shho-navchajutsja-novi-mozhливosti-dlja-rozvitku-gromadi/>

2. Глобальна мережа ЮНЕСКО міст, що навчаються. URL :

<http://invest-melitopol.gov.ua/content/globalna-merezha-yunesko-mist-shcho-navchajutsya>

ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УКРАЇНІ

Ляшук Н. Ю., студентка 3 курсу ННІ економіки, оподаткування та митної справи

Нечипоренко А. В., к.е.н., доцент

Університет державної фіскальної служби України

Важливу роль у сучасних умовах відіграє планування розвитку держави та її регіонів. Чітко сформульовані та обґрунтовані завдання, пріоритети, заходи та критерії оцінки дозволять урахувати очікування зацікавлених сторін, спрямувати їхні зусилля та обмежені фінансові ресурси у визначеному напрямі, підвищити ефективність витрат при задоволенні потреб населення.

Соціально-економічний розвиток країни залежить від рівня та ефективності державного регулювання економіки, зокрема від створення належних умов для оптимального співіснування державного та приватного секторів, результативність функціонування яких є одним з індикаторів розвитку національної економіки [1].

Сучасний етап розвитку України в умовах децентралізації характеризується поступовим перенесенням значення у процесах прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку територій на регіональний та місцевий рівень. Тому основними засадами здійснення перетворень у сфері регіонального розвитку в Україні має бути врахування фінансових можливостей різних регіонів. Адже саме фінансова спроможність є підґрунтям для забезпечення більш якісного виконання органами місцевого самоврядування своїх повноважень [2].

Реалізація державної регіональної політики залежить від того, якою мірою її механізми та інструменти забезпечують ефективний регіональний розвиток. Одним з важливих інструментів розв'язання проблем соціально-економічного розвитку регіонів є програмно-цільовий підхід до планування та управління регіонів. Він уможливорює реалізовувати планові засади у ринковому середовищі, забезпечує державний вплив на розвиток соціально-економічних процесів у регіоні.

У 2012 році свою роботу розпочав Державний фонд регіонального розвитку, який є важливим інструментом провадження державної політики регіонального розвитку та потужним інструментом фінансової підтримки регіонів. Так, у Державному бюджеті України на 2021 рік передбачено 4,5 млрд гривень на Державний фонд регіонального розвитку.

Крім того, з метою ефективного розвитку регіонів в Україні на виконання Указу Президента України від 20 вересня 2019 р. № 713 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів та запобігання корупції» та відповідно до Закону України «Про засади державної регіональної політики», постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 931 «Про затвердження Порядку розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених Стратегії і плану заходів» було розроблено Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Ця Стратегія є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців [3].

Зважаючи на низьку інвестиційну привабливість України для інвесторів, визначальним джерелом фінансування різних напрямів соціально-економічного розвитку більшості регіонів України залишаються бюджетні ресурси, які спрямовуються через такі механізми, як місцеві цільові програми та проекти Державного фонду регіонального розвитку [4].

Для підвищення ефективності реалізації політики регіонального розвитку необхідно привернути увагу на розробку механізму узгоджених заходів загальнодержавного та регіонального регулювання і стимулювання інвестицій. І першим напрямом узгоджених дій повинно бути забезпечене посилення державного контролю за цільовою витратою коштів бюджету, що направляються на інвестиції у формі безповоротного фінансування і кредитування. Має бути розширена практика спільного державно-комерційного фінансування інвестиційних проектів, а також використання частини бюджетних коштів на реалізацію особливо ефективних і швидкоокупних інвестиційних проектів і об'єктів малого бізнесу, незалежно від їхньої галузевої приналежності й форм власності для прискорення структурно-технологічної перебудови виробництва [5].

Обмеженість бюджетних коштів не дає підстав сподіватися на активне включення в систему стимулювання інвестицій прямих державних заходів. Проте мінімально необхідний їхній рівень, який повинен забезпечити умови спрямування інвестиційних потоків на досягнення цілей комплексного сталого розвитку, потребує особливої уваги дослідників та регіональних органів влади.

Питання економічного розвитку регіонів пов'язане із підвищенням їхньої інвестиційної привабливості як для залучення інвестицій (в т.ч. іноземних), так і для міжрегіонального перерозподілу фінансових ресурсів. Відтак важливого значення в умовах сьогодення набуває стратегічне

планування розвитку окремих територій і реалізація регіональних інвестиційних програм та проектів [6].

Регіональні інвестиційні програми є дієвим і ефективним фінансовим інструментом держави у стимулюванні регіонального розвитку та сприяють успішній реалізації регіональної інноваційної стратегії, спрямованої на підвищення рівня соціально-економічного розвитку регіонів. Регіональна інвестиційна програма фактично є системою взаємопов'язаних і взаємообумовлених між собою за змістом, термінами, ресурсами, виконавцями інвестиційних проектів та заходів організаційно-економічного, нормативно-правового та іншого характеру, спрямованих на реалізацію цілісної регіональної інвестиційної та структурної політики відповідно до потреб розширеного відтворення [7].

Ключовим моментом щодо державної підтримки інноваційних проектів та програм соціально-економічного розвитку територій є створення сприятливих економічних умов для реалізації інноваційних проектів, що виступає основою для вдалої регіональної стратегії інноваційного розвитку.

Отже, фінансування розвитку регіонів в Україні наразі є важливим питанням. Через зміни у соціально-економічному розвитку держави виникла потреба у скороченні переліку пріоритетів регіонального розвитку з метою концентрації фінансових ресурсів на основних завданнях, які матимуть довгостроковий вплив на розвиток регіонів та національної економіки в цілому. Стратегічним завданням держави в умовах децентралізації є ефективне стимулювання регіонального розвитку, що своєю чергою буде сприяти підвищенню рівня життя населення в регіонах.

Література:

1. Kuzheliev M. Financial resources of public sector of economy in ensuring realization of financial policy of the country. Association agreement: driving integrational changes: collective monograph / edited by R. Iserman, M. Dei, O. Rudenko, Y. Tsekhmister, V. Lunov. Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 2019. P. 374–385.

2. Нечипоренко А. В. Проблеми фінансування видатків місцевих бюджетів. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка»*. 2016. Том 21, Вип. 11 (53). С. 84–88.

3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. № 695. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>

4. Сторонянська І. З., Бенюк Л. Я. Бюджетне фінансування соціально-економічного розвитку регіону: програмно-цільовий підхід. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр.* 2020. Вип. 1(141). С. 34–38.

5. Судоргін М.Г. Механізми стимулювання розвитку регіонів України з урахуванням зарубіжного досвіду. *Ефективна економіка*. 2011. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=971>

6. Rekunen I., Nechiporenko A., Nemsadze G. Discretionary budget expenditure in the system of state regulation of the country's socioeconomic development. *Public and Municipal Finance*. 2018. №7. P. 8–18.

7. Кужелєв М. О. Механізм реалізації регіональних інвестиційних програм як фінансовий інструмент стимулювання регіонального розвитку. *Схід*. 2017. Вип. 6 (152). С. 22–27.

РОЗРОБКА ОНТОЛОГІЧНОЇ МОДЕЛІ СЕМАНТИЧНОГО ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Міхєєва Н. А., студент 5 курсу навчально-наукового інституту енергетичної, інформаційної та транспортної інфраструктури

Костенко О. Б., к.ф-м.н., доцент кафедри Комп'ютерних наук та інформаційних технологій

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Актуальність теми дослідження. В даний час жодна сфера діяльності людини не обходиться без використання інформаційних технологій, що є основною характеристикою інформаційної епохи. Інформація та дані, які її складають, часто містять приховані знання, глибину, неоднорідності і значимість, виявлення які виходять за рамки простої обробки. Здійснення виявлення та обробки цієї неявної, прихованої інформації є актуальним питанням, оскільки це дозволяє аналізувати і приймати рішення в рамках складних реальних систем. «Інформаційна семантична система» (ІСС) - це інформаційна система, призначена для збору, обробки та подання інформації. Інформаційна семантична система як правило реалізується на фізичному і логічному рівні обробки інформації [1, 3]. Історія науки і інженерії показує, що обробка інформації є єдиним способом відкриття нових знань, а також найбільш ефективним методом прийняття рішень в юридичній або фізичній моделювання будь-якої системи. Щоб змодельовати будь-яку складну систему, спочатку необхідно проаналізувати «приховану» інформацію, присутню в доступних даних, а також оцінити рівень і глибину складності аналізованої системи.

У даній роботі представлена модель інформаційно-пошукової системи, яка використовує інтелектуальний аналіз даних (ІАД) в якості інструменту перетворення даних в початковому вигляді в семантичну інформаційну систему, яка містить і представляє нові корисні знання, витягнуті з вихідних даних. У загальній теорії систем є поняття складної системи, яка розглядає систему як сукупність взаємопов'язаних елементів, що утворюють підсистеми і інші частини системи. Інформаційна семантична система (ІСС) відрізняється від складної системи принципово тим, що складається з якісно різнорідних елементів. Цими елементами є семантичні інформаційні одиниці [4]. У даній роботі будуть розглядаються наступні питання дослідження: